

Előfizetési árak:
 Egész évre ----- 12 frt.
 Félévre ----- 6 „
 Negyedévre ----- 3 „
 Egy hónapra ----- 1 „
 — Egyes szám 4 kr. —

Kiadóhivatal:
 Fleits Fer. Pál könyvnyomdája
 Nagybecskerek, Uri-utca 276. sz.,
 hová az előfizetések és a lap
 megküldésére vonatkozó felszó-
 lalmások intézendők.

TORONTÁL

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:
 Nagy-Becskerek,
 Zápolya-utca 1-86 szám,
 hová a lap szerelmi részét, illő
 minden közlemény intézendő.

Hirdetések
 a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
 Azonkívül az összes hirdetési
 irodákban.

Megjelenik mindennap,
 vasár- és ünnepnapok
 kivételével.

Országos kereskedelmi kongresszus.

Az ezredéves kiállítás idejére Magyaror-
 szág kereskedői országos kereskedelmi kongresz-
 szus tartását tervezik, amelyen a magyar keres-
 kedelmet érdeklő fontosabb kérdéseket akarják
 megbeszélés tárgyává tenni, hogy a kereskedői
 közvélemény ekkép országosan alakulhasson és
 nyilvánulhasson, irányt adhasson és érvényre
 juthasson. A fővárosban székelő kilencz legelőb-
 kelő kereskedői és ipari társulat e végből a
 következő felhívással fordul Magyarország keres-
 kedői és ipari köreibez:

Budapest, 1895. évi június hó.

Magyarország 1896-ban üli meg ez-
 redéves fennállásának nemzeti ünnepét.
 Hazafias lelkesedéssel készül ez ünnepre
 az ország minden hű fia. Az ünnepély
 kimagasló részét az ugyanakkor rendez-
 endő ezredéves kiállítás képezendi. Ezzel
 fogja a magyar nemzet újból tanusítani,
 hogy közgazdaságának fejlettségi foka
 méltán biztosít neki kiváló helyet Európa
 művelt államai között. A kiállításon a
 kereskedelem is először vesz részt közvet-
 lenül egy külön kereskedelmi-, pénz- és
 hiteltügyi csoportban, a mely bizonyára
 méltán fog sorakozni a kiállítás egyéb
 csoportjaihoz. De részt vesz a kereskede-
 lem közvetve is a kiállítás minden egyes
 ágazatában, amennyiben a magyar keres-
 kelem és a magyar kereskedő a mező-
 gazdaság, ipar és kereskedelem érdekeit
 mindig és mindenkor kapcsolatosaknak
 tekintette és ismerte fel, mert a magyar
 kereskedelem mindenkor áldozatkész és
 lelkes híve volt a közgazdasági érdekkö-
 zösség és érdekegység nagy elvének.

A kiállítás újabb kedvező alkalom
 lesz arra, hogy a kereskedők is ne csak
 pusztán szemléltető legyenek a közgazdaság
 fejleményeinek, hanem hogy az észleltekből
 levonva azokat a nagy tanulságokat, ame-
 lyek azokból a magyar kereskedelem által

teljesítendő feladatokra vonatkozólag nyil-
 vánulni fognak, áldásos hivatásunknak tel-
 jesítésére újabb szempontokat és irány-
 eszméket merítsenek.

Ezen alkalmat felhasználandónak vél-
 jük arra, hogy a magyar kereskedelmet
 érdeklő fontosabb kérdéseket szakszerű
 megbeszélés tárgyává tegyünk, hogy ekké-
 pen azok tekintetében a kereskedői köz-
 vélemény országosan alakuljon és nyilvá-
 nuljon, irányt adhasson és érvényre jut-
 hasson. Ezt az által hisszük legsikereseb-
 ben elérni, ha a magyar kereskedők
 a kiállítás évében egy országos
 kereskedelmi kongresszusat ren-
 deznek.

Az országos kereskedelmi kongresszus
 eszméje a kereskedelmi miniszter urnak
 tudomására hozatván, ő nagyméltósága a
 kereskedői kongresszus egybehívását a maga
 részéről is helyeselte.

Ezek után az ország kereskedelmi
 testületeihez, egyleteihez és összes keres-
 kedőihez azon kérelemmel fordulunk, hogy
 ezen kongresszusra hazafias lelkesedéssel
 támogathatni sziveskedjenek.

A kongresszus előkészítése akként van
 tervbe véve, hogy azon esetre, ha a kellő
 részvétel jelentkezése által annak létesítése
 biztosítottatik, a tárgyalás alá bocsájtandó
 kérdések és az egész program megállá-
 pitása s a kongresszus szervezése egy e-
 czéltől az ország kereskedelmi testületei-
 nek és egyleteinek kikötöttségeiből és egy
 a székesfőváros, valamint a vidék legki-
 válóbb kereskedőiből alakítandó nagy bi-
 zottságra fogja ruháztatni.

Anélkül, hogy a tárgyalandó kérdé-
 sek tekintetében a részt venni szándéko-
 zók által teendő javaslatoknak és a nagy
 bizottság elhatározásának elébe vágni
 akarnánk, csak a kereskedelem országos
 szervezésének, az iparpártolás állandósítá-
 sának, a keleti kereskedelem emelésének
 és a hiteltörvényhozás terén létesítendő

reformoknak nagy kérdéseit emeljük ki
 egyebek között mint olyanokat, melyek
 immár megérttek arra, hogy egy kereske-
 delmi kongresszus napirendjére tűzessenek.

A kiállítási bizottság elnöke, a keres-
 kedelmügyi miniszter ur, ezen kongressz-
 szus részére a viteldijak és a kiállítási
 beléptidijak mérséklését helyezte kilátásba
 és a kongresszus megtarthatása végett, annak
 az ünnepélynek csarnokát bocsátandja
 rendelkezésére.

A kongresszus rendezésével felmerü-
 lendő költségek (u. m. porto, nyomtatvá-
 nyok, jelvények stb.) a résztvevők által
 fizetendő tagdíjakkal fognak fedeztetni.
 Azok összegét vidéki tagok részére öt
 koronában, budapesti tagok részére pedig
 tíz koronában határoztuk meg.

A kongresszus megtartása 1896. évi
 augusztus hó második felére van
 tervbe véve.

Mindezek előre bocsájtása után azon
 hazafiai kérelemmel járunk a t. címhez,
 miként a kongresszuson való észrevételét
 bejelenteni és erről bennünket legkésőbb
 ez év szeptember hó végéig értesíteni mel-
 tóztassék.

Az előkészítő bizottság megalakítása
 iránt a részvételi nyilatkozatok beérkezése
 után fog az intézkedés megtétni.

Hazafiai üdvözléssel:

Pesti Lloyd-társaság.

Pesti polg. kereskedelmi testület.

Budapesti nagykereskedők és nagyiparosok
 társulata.

Első Budapest fővárosi kis- és közép-
 kereskedők társulata.

Budapest budai kereskedelmi társulat.

Magyar kereskedelmi csarnok.

Fűszerkereskedők egyesülete Budapesten.

Magyar fakereskedők és faiparosok orszá-
 gos egyesülete.

Országos kereskedelmi- és iparcarnok.

A „TORONTÁL” TÁRSZÁJA.

A nászut.

— „A Torontál” eredeti társzaja. —
 Irta: Várkonyi Béla.

Homályos fény dereng a kicsiny szobában.
 A halál sáppadsága borítja el fiatal, alig 18
 éves nő nemes vonásait, melynek fagyos lehe-
 lete oda merevíté megtört szemeit az istenember
 kintől vonagló képe. A földi élet végső pillá-
 nata s az örökkévalóság határán áll a tovaszálló
 lélek. A vallás magasztos vigaszával siet a hit
 szolgálja s fűrkésző szemmel keres valakit: —
 majd áhitattal részesíti a beteget a haldoklók
 szentségében. Megtörve roskad a leánya ágya
 mellé az agg szülő s mintha kevés volna lelké-
 nek a pap vigasza, gyermekétől várja mérhe-
 tetlen fjáldalmában önvádja ellen az ítéletet.
 — Oh, miért is nem vigyáztam jobban
 reá?! Miért hittem, hogy van a világon férfib-
 becület?! Ne, ne hagyj itt bennünket, szeretni
 fogunk ezután is; óvni foglak még a szellőtől
 is! Boldogok leszünk, dolgozunk, szegényen, de
 becsülettel élünk.

— Hagyd nyugodni — mondá a pap — s
 szelid gyöngédséggel voná el a zokogó anyát;
 ne háborgassuk álmát, látod mily nyugodtan szen-
 derül el. Inkább imádkozzunk:

„Ob, üdvözítőnk, ki annyira szeretted a

bűnösöket, ki Magdolnának, a házasságtörő asz-
 szonynak megbocsátottál, bocsásd meg ítéletedre
 siető szolgálód bűneit is. Te uram! ki magad
 monád: non veni vocare justos, sed peccatores,
 nem jöttem hívni az igazakat, hanem a bűnösöket,
 jóságod s véghetetlen irgalmod ne vond meg tőle
 sem. Tőled vár enyhületet a mi lelkünk is; tőled a
 kiapadhatatlan szeretet kuffejétől. Alázattal nyug-
 szunk meg akaratomban, csapán az ő lelke bol-
 dogságáért sohajt lesújtott szívünk. Szeretettel
 semmi földi jószág nem mérhető. Te adtal az emberi
 szívnek is ezen érzelemből, mely felemel, lesújt,
 áld vagy kárhözatra taszit; ellenállhatatlan erő-
 vel ragadja lelkünket ha üdvözölnünk, ha kárhoz-
 nuuk kell. Örök irgalom forrása nagy Isten! Te,
 ki az emberi szívet érezni alkottad, hallgasd
 meg esdeklésünket; te óh! elhagytok gyámola,
 ki látod az anya kesergő fájdalmát, ismered
 annak mélységet, emeld magadhoz szívemet s
 értesd meg velem akaratomat! Ne büntesd az ár-
 tatlanokat, de légy igazságos te bosszuálló Isten
 ahhoz, ki elrabolta e kicsiny család csendes
 nyugalmát.

Még a halál látása sem képes a szívet úgy
 megdermeszteni, mint az árva látása. Szőke
 fűrtű, angyalképző gyermek, ki csak most
 tanulta kimondani az anya nevét, e perczen
 árva lön. Felső tartózkodással néznek reá azok,
 kik eljönnek megnézni a ravatalom fekvő anyát.
 Egyedüli bűne az, hogy született; amazé meg,

hogy szeretett. Ezért keservesen kell lakolnia:
 élnie kell! átszenvedni azt a legnyomasztóbb
 kint, melynek — mint neki — neve sincs. Homlo-
 kán hordani a megvetés bélyegét, legyőzöttnek
 éreznie magát, mielőtt küzdelmet vívna a sorssal
 csak azért, mert vannak olyanok, kik a szerel-
 met győzelemnek tartják a gyengék s az erény
 fölött. Szánó mosolylyal adnak majd neki egy-
 egy darab kenyeret, nem is úgy, mint az ala-
 mizsnát szokás. Az alamizsna és a kegyelem-
 kenyér között nagy a különbség! Amazt Isten-
 ért, emezt az emberek kedvéért adják. Bár-
 mennyire megkeményítse is szívünket az élet
 realizmusa, szívünk sajog valahányszor árvát lá-
 tunk. Hat ha valaki olyan árva, ki azt sem
 tudja, volt-e valamikor olyan idő is, midőn ő
 árva nem volt? kit csak a szégyen és megaláz-
 tatás kísér: oh, akkor akkor, mutasd meg em-
 ber, hogy istenképére teremtett s érző lélekkel
 felruházott lény vagy!

Vig zeneszó, csengő pohárzaj s ujjongó
 jókedv között tartja barátaival utolsó legény-
 estélyét Csejtenyi Akos. Holnap már hűséget es-
 küszik szíve választottjának. Oda lesz az arany
 szabadság! Emlékezni illik most.

— A sok közül egyet elmesélek, mely
 majdnem veszélyessé vált reám. Regénybe illő
 csinos heccz. Még jogász időm alatt történt a
 szállásadóm leányával.

HIREK.

Tájékoztató.

Augusztus 16. Rendk. városi közgyűlés.
Augusztus 20. Az ipartestület zárszólászentelése.

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van nők részére kedden és pénteken délután.

— Délmagyarországi tanítók Uj-Aradon.

A délmagyarországi tanító-egyesület e hónap 7-én kezdte meg Uj Aradon üléseit, melyeken nagy számmal jelentek meg a különböző tanító-egyletek képviselői. Délután négy órakor érkeztek meg a tanítók és hat órakor a leányiskola nagytermében előértekezletre gyűltek egybe. Itt a leányiskola nagytermében volt felállítva a zöld asztal, melyen Schenk Jakab elnökön kívül helyet foglaltak Bányaai Jakab alelnök, Sebesztha Károly királyi tanácsos, tanfelügyelő és Reiter Ferencz titkár. Schenk Jakab elnök üdvözlö a nagy számmal egybegyűlt tagokat és az előértekezletet megnyitották nyilvánítja, egyben jelenti, hogy a másnapi nagygyűlés nem a városházán, hanem a „Szőlő“ nagytermében tartatik meg. Ezután a nagygyűlésen követendő sorrend megállapítása következett. Ezalatt megérkeztek az aradi tanítóegylet képviselő Zaráy Ödön vezetése alatt. Schenk elnök üdvözlö az aradaikat, melyre Zaráy hosszabb beszédben válaszolt. A sorrend megállapítása után számvizsgáló bizottság lett kiküldve, melynek tagjai lettek: Andrekovic József, Osztie András és Kaufmann Endre. Erre Sztodola Pál az alapszabályok mikénti módosítását adta elő, melyet az előértekezlet kevés változtatással elfogadott. Egy szakközöny megindítása iránt Sztodola Pál indítványt terjeszt elő, melyet a nagygyűlésen fognak tárgyalni. Több tárgy nem lévén, elnök az előértekezletet lezárja. A gyűlésen résztvevők ezután az uradalmi sörcsarnok helyiségébe vonultak, hol az ösmerkedési estély tartatott meg.

— Egy martirocska jelölt. Folyó évi márczius hó 13-án volt Révaujfalván a bíróválasztás, ami roppant izgatott lefolyású volt, mert két erős párt állt egymással szemben. Korcsmákban és azok előtt nagy számban csoportosult a lakosság és meghányta vetette a választás esélyeit. Egy ilyen csoport előtt a Sigmond-féle vendéglőben Laczko Oktavian volt tanító ugyancsak részt kért magának a választási izgalomból, sőt ő maga is adott elég bő anyagot az izgalomhoz azzal, hogy politikai színezetű és hazaellenes dolgokról kezdett beszélni. A dolog feljelentetvén, Laczko volt tanító elfogatott és márczius 17-ike óta vizsgálati fogságban maradt és ellene az izgatás czimén az ügyészesség vádat emelt, melynek alapján a pancsovai kir. törvényszék most tartott végtárgyalást. A vád Laczko azon cselekményén alapszik, hogy vádlott márczius 13-án tartott beszédben felhívta a korcsmában

lévők figyelmét a nagyszámu csendőrökre, hogy mire valók ezek itt a választásnál, majd leírta az oláhságnak a 48 as évekenbeli véres tetteit, mint egy szavaltá azokat. Igaz ugyan — ugymond — hogy 48-ban az oláhság meghalt, de nem sokára majd újból feltámad és akkor még rosszabb idők jönnek, de Erdély végre felszabadul. Vádlott beszédben arra is reámutatott, hogy akkor az összes románság a havasokon fog gyülekezni, és végezetül két felolvasott költeményben Lukaciut és Ratiut magasztalja. Vádlott a végtárgyalás folyamán ezeket a dolgokat nagyjában elismeri, bevallja, de azzal menti magát, hogy akkor be volt csipve. Ju háaz József kir. alügyész vádbeszéde után a törvényszék Laczko Oktavian vádlottat az izgatás vétsége alól felmentette, a büncselekmény feldicsérése vétségében azonban vétkesnek találta, három havi fogságra ítélte, ami már azonban a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vétetik. Ügyész ítélet ellen felebbez, vádlott „Mulcam“ kijelentéssel megnyugszik. Vádlottat nyomban szabadlábra helyezték és így a törvényszék nem szerezte meg neki a „martirocska“ titult.

— Az őszi szini idény. A délvideki szini szövetkezet dícséretes módon buzgólkodik azon, hogy az őszi szin szezón minél sikerültebb legyen. Sajnos, hogy nem rendelkezik mind azokkal az eszközökkel, melyek ahhoz szükségesnek, hogy a kiválasztandó társulatokat megtekintvén, azokról saját tapasztalatok alapján mondhatnának véleményt a szövetkezet tagjai. Az ügy már nem szenvedén halasztást, a nagybecskereki szinügyi bizottság ma délben tartott ülésében elfogadta a lugosi szingyámlító egyesületnek azon javaslatát, hogy ez őszi idényre Deák Péternek adják oda a szövetkezet városainak színházait. Városunk szinügyi bizottsága azonban ismervén közönségének kényes ízlését, kimondta, hogy Deák Péter, kinek kérvényéhez mellékelte névsora a legszélesebb körökben nem ismert tagokat tünteti fel, tartozik társulatát kellően kiegészíteni, mert ellenkező esetben nemcsak az igazgató kasszája, de a magyar szinészet ügye is csorbát szenvedne. Reméljük, hogy az igazgató ezen jogos igényeknek készséggel meg fog felelni.

— Szerb dícséret Magyarországról. Szavkovic Svetozár, egy derék, ritka hazafiságu szerb birtokos fölhívást tett közzé a Fehértemplomban megjelenő „Népa“ czimű újságban, amelyben óyaónti magyarországi szerb testvéreit a Szerbiába való kivándorlástól. Ez a fölhívás telve van a Magyarországon való élet szabadságának dícsőítésével és szóról szóra így hangzik:

„Néhány év óta, szerb testvéreinkben nagy hajlandóság van a Szerbiába való vándorlásra. Mivel még most is vannak, akik a tapasztalatlan népek arany hegyeket ígérnek, ő, aki beutazta Szerbiát, értesüléseket szerzett az ottani viszonyokról, életmódról, mindenkinék, a kinek még kedve van kivándorolni, kötelességének ismeri megmondani, hogy nincs olyan szabadság Szerbiában, sőt másutt sincs, mint drága hazánkban, és azok az ígéretek,

melyekkel lelketlen ügynökök kínálják a hazalakit, mind hazugságok. Csak e hazában lehetünk szabad polgárok, ha eleget tesz bárki is polgári kötelességeinek, élvezheti szabadságát. Itt születünk, itt halunk meg! Idegen országban idegenek vagyunk. Ne engedje tehát senki magát félrevezettetni. — O igaz szeretettel mondja: „Szerbek maradjatok e hazában. Ne hagyjátok el házaitek; mert aki Magyarországon nem tud megélni, sehol nem lehet megelégedett“ . . .

A derék, hazafias szerb testvér büszke lehet e soraira, és szívből kívánjuk is neki közös érdekünkben is, hogy nemcsak célját minél inkább elérje, üdvös és hazafias tanácsokkal fölkeresett véreivel.

— Halálozás. Kovács Sándor nagybecskereki gyógyszerész sulyos családi gyász érte. Neje szül. Höfer Katalin, ma délelőtt tíz órakor hosszas szenvedés után élte virágában elhunyt. Halálát férjén kívül három gyermeke siratja. A gyászestéről a család a következő jelentést adta ki:

Kovács Sándor úgy a saját, mint aulirottak nevében mélyen szomorodott szívvel jelenti, hogy hön szeretett feleségét neje Kovács Sándorné szül. Höfer Katalin folyó évi július hó 10-én délelőtt 10 órakor hosszu fájdalmas szenvedés után élete 31 ik és boldog házasságának 9-ik évében jobblétre szenderült. A kedves halott hűlt tetemei folyó hó 11-én délután 5 órakor fognak a fő-utczai saját házból a helybeli róm. kath. temetőben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent mise áldozat folyó hó 12-én délelőtt 10 órakor a helybeli róm. kath. plébániatemplomban fog az Urnak bemutatni. Nagy-Becskerek, 1895. július 10-én. Nyugodjék békében! Aldás emlékére! — Kovács Katicza, Kovács Margit, Kovács Ilona gyermekei. Höfer József, Höfer Anna szülei. Höfer István testvére. Özv. Kovács Vilmosné anyósa. Zsiros Mihály, Kovács Béla, Kovács László sógorai.

— A pancsovai rendőrkapitány fegyelmije. Dr. Ruttner Sándor pancsovai rendőrkapitány fegyelmijét, amelynek pikáns háttere sokféle hírlapi megbeszélés tárgya volt, tegnapi ülésében intézte el Pancsova város törvényhatóságának fegyelmi választmánya, s három szóval egy ellen bizonyítékok híján beszüntette az eljárást. Az ülés, amely a határozathozatalt megelőzte, négy óra hosszat tartott.

— Furesa jogi eset. A török hírlapok érdekes jogi esetről beszélnek. Egy ép öly gazdag, mint fősvény beiruti polgár, a kinek mindkét szemét hályog borította, végre műtetre szánta el magát és tárgyalásokba bocsátkozott egy orvossal, a ki késznek nyilatkozott 1000 márka feizetése után neki szemévilágát visszaszerezni. Az egyik szemét kitűnő eredménnyel operálta is és midőn az orvos a másikhoz akart foggn a beteg azonnal kijelentette, hogy ő egy szemmel eleget lát s hogy ő inkább egyszemű lesz, mint hogy szegény legyen, miért is a kialakított 1000 márkának csak felét hajlandó fizetni, a mi igen egyszerű számítás, lévén 1000 márkának a fele 500. De az orvos nem osztotta ezt a nézetet, hanem továbbra is az 1000 márkát követelte, mert eltekintve attól, hogy kész volt bármikor a másik szemét is operálni, ígéréthez képest a betegnek visszaadta szemévilágát, és hogy a beteg most egy, vagy két szemmel lát-e, az teljesen közömbös, hacsak egyáltalán lát. A különös eset a bírórságok elé fog kerülni.

— Komáromiak új primadonnája. Vukovich Aranka, városunk szülöttje, aki tudvalevően Horváth Zoltánnak, a nemzeti színház jeles tagjának a neje, már régebben készült énekesnőnek. Mostanában befejezvé szinpadit tanulmányait, a jövő héten a Madarász Milka és a Kornevillei harangok Serpolette szerepében mutatkozik be a komáromi köönségnek, amely nagy érdeklődéssel várja a fiatal énekesnő felléptét.

— Baleset. Nagy kikiindáról írják, hogy Hajdu Gyula miniszteri műszaki tanácsos anyósa, özv. Brestyánszkyé a napokban fiakkeren Zentára akart utazni. Alig haladtak a városházán túl, a lovak megbokrosodtak s a kocsis nem tudta őket megfékezni. Az öreg nő látva a veszedelmet, leugrott a kocsirol, de oly szerencsétlenül, hogy lába két helyen is eltört. A 71 éves nő teljes felépüléséhez az orvosok kevés reményt fűznek.

— Színészet a megyében. Levelezőnk írja: Törökbecsén a mult csütörtökön kezdette meg Kunhegyi Miklós szinigazgató az előadásokat Zeller népszerű operettjével, a „Bánymester“-rel. A szinpadot a nagyvendéglő udvarán levő földszintes teremben állították fel, és jóllehet a terem kedvezőtlen voltánál fogva

— Halljuk! halljuk! — az bizonyosan érdekes, — kiáltá egyhangulag a tivornyázó társaság.

— Szépséges szőke leány volt, alig 16 éves. Ellenállhatlan mint egy ördög, s botrányosan éretnyes mint angyal, s szegény akár a templomjegere. Mind oly kedvező tényezők, miket keresve sem lehet találni. Evékig laktam náluk, — mit tagadjam, aféle koldusdiák voltam. — Az öreg asszony csak ritkán volt otthon. — Füt-fát, eget földet s önállásom után házasságot ígértem a leánynak. Ez már ugy szokás. Lehet, hogy akkor őszinték voltak érzelseim; nem is emlékszem már. O hitt nekem s elég balga volt, hogy azt is elhittem vele, miszerint a boldogsághoz két szerető szív is elég. Mondom, hitt és — szeretett. A dolog vége tegnap játszódtott le. A színhely és idő ugyancsak rosszul volt választva. Völegény vagyok, el kellett távolitanom. Utánnam jött, de én bizony lefőztem; száz forinttal elutasítottam. Azt mondta, elmegy az utamból.

— De nini temetnek! Nem lehet akárki, csinos koporsója s szemfedője van. Egy-két ember kíséri csupán.

Akos egész nyugalommal olvassa: — „Dánosi Lujza, élt 18 évet“.

Még csak el sem árulta, hogy áldozata ne-

vét olvassa. Tovább csendült a pohár: „Eljen az ifju pár!“

Egy örült öreg asszony vézna szőke fiucsakát vonszol magával utcáról-utczára. Mindent megnéz s lelki fásultságában leánya nevét emlegeti. A fényes gyászmenetet is megnézi s tompa hangon mondogatja: „Az én leányom az a szép menyasszony. Oh, mi boldog!“

Mint közbotrányt okozó örültet még az nap elítávolították. Talán először van módjában vasuton utazni. A fiatal pár is most indul nászutjára. — Látod te azt bosszuálló Isten! ? Látta! Vasut szerencsétlenségéről írnak a lapok. A szerencsétlenül jártak között olvastuk a fiatal pár nevét is. Fávól a rokonoktól, talán meg nem siratja őket senki. De igen: egy örült asszony velőtrázó síkolyiyal borult a szétmarcozangolt hullára:

— Ez volt az én leányom, — ez volt az én fiam!

Senki sem hitte el, szánalmasan hagyták fájdalmában vergődni.

— Ezek nagy urak lehetnek, emez valami koldusnő. Mi közük lehetett egymáshoz?

Azt senki sem tudta, egyedül az Isten.

alkalmatlan az éneklésre, a közönség mégis gyönyörködött Munkácsy kisasszony (Fichtenau gróflány) erős csengésű szép énekében. Hogy Földváry még mindig jól énekel, kimutatta ez este is. Megnyerő volt Lipcsey József alakítása is, a kinek kis terjedelmű, de kedves, behelzítő hangja van. A többi szereplők közül Szabó Mariska, Fehér, Perényi érdemelnek említést. Sokkal sikerültebb volt a pénteki előadás, amikor Herczeg „Három testőr”-ét adták fél ház előtt. Egyes jelenetek alatt nyílt színen kitapsolták a szereplőket, kik között különösen Kunhegyi (Rátky), Lipcsey (Lize), Borbély (Polacsek), és Igmándy (Kosniczky) jeleskedtek.

Szombaton már az udvaron épített arénában adták „Goldstein Számia”. Az ez alkalomra zsúfolásig megtelt aréna közönsége sokat mulatott a jószívű munkácsi zsidógyerekek mókáin, a kit Kunhegyi alakított az ő szokásos jókedvű humorával. Jól játszott Lipcsey is Nelli szerepében, továbbá Fehér mint Gólya Frigyes és Szabó Mariska mint Virág Toncsi.

A vasárnapi esős idő ismét a terembe szorította a közönséget. Ez alkalommal Lukácsi népszínműve „Az asszony verve jó” került színre ügyes, összhangzatos előadásban. Zsófi szerepét Munkácsi Teréz adta; olyan megnyerő külsejű, bánatos parasztlány volt, a milyen csak az alföldön terem. Gyönyörűen elénekelte magyar népdalait minden alkalommal hangos tapsokra ragadták a közönséget. Méltó partnere volt Földváry, a ki tömör bariton hangjával teljesen meghódította hallgatóit. Főlemlítendő még Borbélyné Eszti Vicza szerepében, továbbá Szabó M., Békés, Baranyai.

Sz. Magyar női ügyvéd Newyorkban. Az egész Egyesült-Államokban eddig csak 16 nő nyerte meg a jogi baccalaureatust, a kik között van — mint nekünk írják — a napokban fölvatott magyar izraelita származású Loew Rozália kisasszony is. Az ügyvédi oklevél átadásánál a newyorki magyar kolónia nagy számban volt képviselve. A elamerikaiasodott kisasszony fényes sikerrel tette le a vizsgát s a legfogósabb jogi kérdéseket könnyedséggel fejtette meg. Loew Rozália az első magyar nő, a ki Amerikában jogi diplomát szerzett. Vele a newyorki női ügyvédek száma háromra emelkedett.

Templomrablók. A múlt héten Szerb-Padén a templomot eddig ismeretlen tettesek feltörték. A templomban lévő öt szekrényt felszító-vassal felnyitották és átkutatták, de nagyon csalatkoztak, mert néhány értéktelen tárgyon és 1 frt 70 kron kívül egyebet nem találtak. A tetteseket keresik, de mindeddig nem akadtak nyomukra.

A „megnyitó” vendég.

(Természetrájk.)

A „megnyitó vendég”, a „becstületes megtaláló”-k fajtájához tartozik. Akkor áll elő mestersége folytatására, mikor a nyári mulatóhelyek megnyitásának saisonja következik. Különbözők a vendéglősök élelmessége teremtette és természetrajza a következő:

A megnyitó vendégnek okvetlenül jó középkorúnak kell lenni. Méltóságosnak és komolynak, elegánsnak és bőkezűnek. Mindezekhez szükséges jól fejlődött pantomimikai képesség úgy, hogy egyetlen intése, mozdulata, arczjátéka, minden komolyság nélkül tudja nemcsak kifejezni, de meg is értetni azt, a mit akar. Előkelő megjelenése azonnali tünjék fel s ha nem is hívják Eszterháznak, mindenesetre szükséges, hogy legalább Galambházy legyen a neve, bár a valóságban Semmiházi.

Ez utóbbi nevére semmi szükség. Ő Galambházy ur, látszólag gazdag magányzó és rendkívüli jó izlésű ur, aki soha sem iszik komisz bort. Ezenkívül sokat ad a jó levegőre, a pompás kilátásra s más efféle haszontalanságra. A valóságban azonban mindezeket nélkülözi.

Galambházy ur a megnyitás napján megjelenik a megnyitandó helyiség tulajdonosánál. — Ekkor még czudar viseltes köpe van és az ágról szakadt osztályhoz tartozik.

Igen alázatos, igen züllött egy szegény ördög. Rövid és bizalmas szövegtől után megkezdődik a kiruházás. — Egyik pinezér nadrágot, a másik elegáns kabátot, a gazda pompás felöltőt nyújt át és kifogástalan tiszta inget. Mind ezt betetőzi egy kézalatt szerzett czilinder és alapjául szolgál egy uraktól levetett jó módra valló gombos czipő.

Mikor mindez készen van, Galambházy ur kap egy pár hatost és elmegy a borbélyműhelybe.

Este 8 órakor a banda rázendíti a kitűnő minőségű italok és ételek kertjében a nyitányt. A vendégek lassan gyülekezni kezdenek. Egyszerre csak megjelenik egy előkelő komoly megatartású ur. Csupa elegancia. Még gyűrűk is ragyognak az ujján, melyeket csak az elébb vásárolt a gara-

szos bazárban. Mindez azonban nincs felírva se a homlokára, se a gyűrűjére.

Mikor belépett a helyiségbe, a pinezérek eszeveszetteen rohantak feléje és valamennyi mélyen hajol meg előtte. E közben felhangzik:

— Méltóztat?

Galambházy ur kissé ügyetlen, de azért elég sikerült uraskodó poseba vágja magát. — Egész lényén azonnal meglátszik, hogy az ujjonnan megnyitott helyiséggel nagyon meg van elégedve. Külön asztalt terített, s míg a pinezérek a felszolgálással vannak elfoglalva, rövid szemlét tart.

— Pompás hely, valóban pompás hely — mondja hangosan és többféle dicséreteit úgy hangoztatja, hogy azt mentől többen hallhassák.

Eközben megérkezik a vacsora. Két pinezér rohan vele és mikor feltárlják előtte, szemtelen megjegyzésekkel traktálják maguk közt:

— Most megtömőd a bendődöt potyára, — sugják halkán.

Galambházy ur nem reflektál erre a megjegyzésre, hanem érthető mimikával adja tudára a távolban ülő publikumnak, hogy az eléj tett penezényének már a szaga is milyen fölséges. Majd belekóstol és fölkiált:

— Kitiünő! Ugy látszik, pompás konyha Ideje már. Végig jártam valamennyi vendéglőt, de mondhatom, ilyen kitiünően sehol sem főznek...

Amint a falatokat elnyeli, egyre mondja:

— Finum, nagygygyon finum!

Majd a borból iszik. Műértőleg megszagolja, csettint a nyelvvel... Kevés szünetet tart és a meglepetés hangján kiált fel:

— Ez már portéka Remek! Hm, hm!

Ekkor már a vendéglős is előtte áll és dörzsöli a kezét:

— Izlik, méltás uram?

— Ejnye de finum. Mondja csak, kérem! Honnan szerezte? Egy pár hektót magannak is vennék. A mai világban már ritkaságszámba megy az ilyen bor!

Ujra tölt és iszik. Arcán sugárzik a meglepődés derüje. A dicséretnek egész skálája zudul végig ajkain és azt mindig úgy intézi, hogy a vendégek is hallják.

Mikor aztán vége van a lukullusi vacsorának, fizet és bőven szerja a borraivalót, mivel vissza kell fizetni a dekorációra előlegezett pénzt. Azután futólágon, a tulajdonostól kisérve keresztül-kasul járja a helyiséget és mindenfelé hangoztatja a kitiünő minőségű ételek és italokról alkotott véleményét s megígéri, hogy barátainak is figyelmébe ajánlja a legjobb mulató helyet.

Köszön jobbra is, balra is, és minden asztaltársaság mosolyogva viszonzozza köszöntését.

Mikor eltávozik, a vendégek egymáshoz fordulva így szólnak:

— Valóban pompás bor! Nem ok nélkül dicsérik.

— És mennyire izletes konyha, tölti a másik.

— És ugylátszik, előkelő közönség jár ide, — beszél a harmadik.

Galambházy urról azonban nem szólnak, mert senki sem szeretne abba a gyanuba keveredni, hogy egy olyan előkelő urral nincsen ismeretségben.

Tüske Pál.

Táviratok.

Az olasz hajóraj Portsmouthban.

Budapest, július 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londonból telegrafálják: Az olasz hajóraj tiszteletére tegnap Portsmouthban lakoma volt, amelyen Goschen, az admirális első lordja elnökölt. Jelenvoltak a lakomán a yorki és a genuai herceg is. Goschen az angol királynőt és az olasz királyi párt élte, mire a genuai herceg válaszólt.

Megörült a szinpadon.

Budapest, július 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Berlinből telegrafálják, hogy ott tegnap este Weselsky színész úr játékközben a szinpadon megörült.

Nagy vasúti összeütközés.

Budapest, július 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Montrealból érkezett kabelegramm szerint tegnap Quebec közelében két vonat, amely zarándokokat vitt, összeütközött. Huszonöt utas meghalt, harmincz megsebesült.

Provokált miniszter.

Budapest, július 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Athenből telegrafálják, hogy egy képviselőházi incidens miatt Wassiliade képviselő Smoleinz hadügyminisztert provokáltatta.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Helyettes szerkesztő: Kabos Bertalan.

Hirdetések.

1607. szám kig. 895.

Árverési hirdetmény.

Torontálmegye Tolvádia község vadászati jogának 1895. év augusztus hó 1-ső napjától egymásutáni 6 (hat) évre leendő haszonbérbe adása iránt az árverés alólírott község házában f. évi július hó 28-án d. e. 8 órakor meg fog tartatni.

Az egyévre fizetendő haszonbér kikiáltási ára 10 frt, mely összeg 10% az árverés előtt bánatpénztül alólírt Elöljáróság kezeihez lefizetendő.

Árverelni szándékozó felkéretnek fenti határnapon Tolvádia község házában megjelenni, esetleg magukat meghatalmazottjaik által képviseltetni.

További feltételek Tolvádia község jegyzői irodájában f. évi július hó 10-étől megtekinthetők a hivatalos órák alatt.

Kelt Tolvádián 1895. évi július hó 5 én.

Jedlicska Jenő, Gieszer Mihály,
jegyző. P. H. bíró.

(518. - 11)

Dr. GOLDMANN JÓZSEF

köz- és váltó ügyvéd

I R O D Á J A

Nagybecskerek, fő-utca 37. (Kupuszarovits

515-3.2)

féle-ház.)

Telefon 96.

Telefon 96.

Építőknék

ajánlok általánosan elismert legjobb minőségű

fehérmeszet

és beocsini, lábatlani, román és portland-czementet.

Özv. Guttmann Jakabné
Nagy-Becskerek, Vörösmarty-utca (gabnatér.)

Mész kocsirakományként bármely vasút-állomásra gyári áron

235-26 15

